

[Tove Jørgensen.]

samfund, vi selv lever i, vi kan i bogstaveligste forstand sige, at hospitalets mure har lukket sig om dem, de er sat under administration, de er blevet så umyndiggjort, at de ikke engang må udtale sig til presse og tv.

I marts 1976 kunne folketinget måske lade sig vildlede, da socialministeren udtalte – jeg citerer fra Folketingstidende 1975–76, sp. 7355:

»Fru Hanne Reintoft påstår, at der ikke er mulighed for at opretholde hjemmet, efter at en patient er blevet indstillet til plejehjem. Det er ukorrekt. Det er klart tilkendegivet, at hjemmet kan opretholdes gennem ydelse af personlige tillæg.«

Men tinget kan ikke længere være i tvivl, efter at Københavns kommune i maj har udsendt et cirkulære til alle pensionister, der er indlagt på hospital, og som er indstillet til plejehjem. Heri blev det i utvetydige vendinger henstillet til dem at afvikle deres bolig.

Det næste cirkulære, man udsendte, efter at chokvirkningen af det første gav sig udslag i protester, var ikke stort bedre. Også i det hedder det, at hjælp til husleje er undtagelsen, ikke reglen. Dette kunne den kommunistiske gruppe i Københavns borgerrepræsentation ikke acceptere, og den fremsatte den 10. juni forslag om, at huslejerne blev betalt over rådighedsbeløbet. Det blev nedstemt med stor majoritet.

Hr. Jørgen Junior nævnte redegørelsen fra socialborgmester Pelle Jarmer. Men det, Pelle Jarmer ikke kommer ind på, er alle dem, der slet ikke har søgt, fordi de har fået et cirkulære, der siger, at de skal afvikle deres bolig. Dem får vi aldrig noget at vide om, og det er det, vi kender fra alle andre steder i socialforsorgen; det er dem, der ikke kommer op, der ikke tør søge.

Hr. Gunner Baunsgaard nævner, at man ikke skal lave love specielt for København. Ja men det var netop det, der skete med denne lov. Denne lov er som skræddersyet til Københavns kommune. Det blev da også klart, da socialministeren i efteråret på en forespørgsel i folketingets socialudvalg fastslog, at Københavns kommune administrerede efter loven. Men samtidig med, at hun gjorde det, blev der givet grønt lys til kommunerne over hele landet. Hvis de vil, kan de følge Københavns eksempel, og så er vejen banet for, at der rundt omkring på gamle, udrangerede hospitaler eller hospitalsafdelinger kan oprettes venteafdelinger, hvor pensionisterne kan få lov at ligge i

over et år, hvis ikke de er døde forinden af depression og forknythed.

Siden loven trådte i kraft, har det ikke manglet på tilkendegivelser fra sagkyndig side. Virkningen af lovændringen er overalt blevet stærkt fordømt: socialrådgiverforeningen, psykologer, jurister, læger, embedsmænd, alle har de ud fra forskellig sagkundskab eller praktiske erfaringer udtalt sig i negative vendinger om konsekvenserne af at tage pensionen og dermed boligen fra gamle, svækkede mennesker og give dem en hospitalsseng som eneste faste holdpunkt i tilværelsen.

Senest har overlæge Bent Mackeprang fra kommunehospitalet påpeget, at visitationerne er usikre, og det økonomiske råds formand, hr. Bent Rold Andersen, har kaldt vor alderdomsforsorg for den sorteste plet i det sociale system.

Hvis man tror, man sparer, tager man meget fejl. En hospitalsseng på et somatisk sygehus er ca. 4 gange så dyr i drift som en plejehjemsseng. De anslåede besparelser på ca. 29 mill. kr. er af cand. jur. Glen Varmer fra den sociale højskole blevet draget i tvivl. Han anslår, at besparelserne højst andrager en tredjedel af dette beløb. Men selv 29 mill. kr. svarer kun til det, militæret bruger på mindre end 2 dage. Var det så ikke bedre at spare på 2 dages unyttigt forbrug og i stedet for ofre det på pensionisternes tryghed? Ved tab af boligen forhindres det ofte, at pensionisten efter endt genoptræning kan udskrives til hjemmet, fordi forudsætningen måske var en tilbagevenden til det vante miljø. Samtidig skaber vi angst og usikkerhed hos alle de gamle mennesker, der går og småskranter eller kommer ud for et mindre uheld. De tør ikke lade sig indlægge af skræk for at miste hus og hjem.

I øvrigt vil jeg sige til hr. Albertsen, at dengang loven blev indført, blev der ikke nævnt noget om, at det var boligproblemet i Københavns kommune, der skulle løses med denne lov.

Jeg vil godt sige, at når man har levet livet blandt almindelige mennesker, der endnu har følelser og medmenneskelighed i behold, kan det virke chokerende at komme herind og opleve den kynisme og menneskefjendskhed, den uværdighed, som dette tings flertal byder vore gamle og så oven i købet dem, der allermindst kan tage til genmæle.

Hvad er det så for en generation, vi har til-